

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการส่งเสริม
การวิจัยในชั้นเรียนตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

Instructional Leadership of School Administrators Affecting Promotion
Classroom Research as Perceived by Teachers under Surin Primary
Educational Service Area Office 1

ธัญญารัตน์ บริสุทธิ์¹, ศักดิ์สิทธิ์ ชัตติยาสุวรรณ² และ วิชัย จันทร์จามรณ³
Thanyarat Borisut¹, Saksit Khatiyasuwan², and Wichai Janjamroon³

บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏ

Graduate School, Rajapark Institute, Thailand

E-mail: krulookjeab@gmail.com

Received February 3, 2025; **Revised** March 18, 2025; **Accepted** March 30, 2025

Abstract

The objectives of this research are to study 1) the academic leadership of administrators as teacher perception, 2) encouragement of classroom research as teacher perception, 3) the relationship between the academic leadership of school administrators regarding the encouragement of classroom research as teacher perception, 4) the academic leadership which affects classroom research. This is quantitative research. The sample group used in this research consists of 340 teachers from different schools under the Surin Primary Educational Service Area Office 1. A 5-point scale questionnaire was used as the data collection instrument. The reliability coefficient of the questionnaire is 0.943. The data were analyzed using a statistical software program to find percentages, means, standard deviations, Pearson correlation coefficients, and stepwise multiple regression analysis. The research results found that 1) The overall academic leadership of school administrators as perceived by Teachers under the Surin Primary Educational Service Area Office 1 is high. 2) The overall encouragement of classroom research as perceived by Teachers under the Surin Primary Educational Service Area Office 1 is high. 3) The relationship between the academic leadership of school administrators regarding the encouragement of classroom research, as

perceived by Teachers under the Surin Primary Educational Service Area Office 1, is positively correlated at a relatively high level of 0.747, with statistical significance at the .01 level. 4) The academic leadership of school administrators is a significant factor that contributes to the encouragement of classroom research under Surin Primary Educational Service Area Office 1. This is followed by mission setting, education management, instructional supervision, student progress monitoring, and creating a conducive teaching and learning environment.

Keywords: academic leadership; school administrators; classroom research; teacher perception

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู 2) ศึกษาการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนตามการรับรู้ของครู และ 4) ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการวิจัยในชั้นเรียน โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำนวน 340 คน เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่น 0.943 วิเคราะห์ข้อมูลและหาค่าทางสถิติ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ แบบขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู อยู่ในระดับมาก 2) การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนตามการรับรู้ของครู อยู่ในระดับมาก 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กับ การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนตามการรับรู้ของครู มีความสัมพันธ์กันทางบวก ระดับค่อนข้างสูง ($r = 0.747$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ได้แก่ ด้านการกำหนดพันธกิจ ด้านการจัดการหลักสูตร และการสอน ด้านการนิเทศการสอน ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนและด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำทางวิชาการ; ผู้บริหารสถานศึกษา; การวิจัยในชั้นเรียน; การรับรู้ของครู

บทนำ

ความสำเร็จของสถานศึกษาย่อมมาจากการบริหารงานที่มีปัจจัยหลายประการ เช่น บุคลากร งบประมาณ วัสดุ และการจัดการ แต่ปัจจัยที่สำคัญที่สุดต่อความสำเร็จนั้น คือ บุคลากรและในส่วนของสถานศึกษานั้นย่อมจะต้องมีบุคคลที่ทำหน้าที่เป็นผู้นำหรือหัวหน้าเรียกว่าผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้คอยควบคุมดูแลกำกับและกำหนดเป้าหมายของการดำเนินการให้สำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์ ดังนั้นผู้บริหารจะต้องมีคุณลักษณะที่ดีและเหมาะสมในการกระตุ้นให้สมาชิก ร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติภารกิจให้สำเร็จ ผู้บริหารงานจะต้องประกอบด้วยภาวะผู้นำทางวิชาการ องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการ มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ การกำหนดพันธกิจของโรงเรียนการจัดการ

หลักสูตรและการสอน การนิเทศการสอน การกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนและการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน (Chanthapon, 2016)

การวิจัยในชั้นเรียนเป็นการปฏิบัติการแก้ปัญหาในกระบวนการเรียนการสอนในชั้นเรียนให้แก่ นักเรียนโดยตรง เพราะการจัดการศึกษาต้องยึดนักเรียนเป็นสำคัญให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนมากที่สุด ครูต้องปรับปรุง เปลี่ยนแปลงกิจกรรมการเรียนการสอนให้เกิดขึ้นในทางที่ดีขึ้น เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้น ผู้บริหารจึงควรหาแนวทางในการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนได้ ซึ่งเป็นบทบาทหน้าที่ของครูตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษามาตรา 24 สามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของเรียนรู้ (Office of the National Education Commission, 2003)

แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ผลผลิตด้านครู (Teachers) ต้องการให้ครู “GREAT” โดย R = Research and Innovation (การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม) ให้ครูมีความรู้เข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยและการจัดการเรียนรู้ การวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนและนำผลมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนหรือส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น การสร้างนวัตกรรมและนำนวัตกรรมมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา (Surin Primary Educational Service Area Office 1, 2023) แต่สภาพที่ปรากฏให้เห็นในโรงเรียนเป็นภาพของครูที่ทำหน้าที่สอน โดยเน้นแต่การจัดการกิจกรรม การสอนเพียงอย่างเดียว ยังไม่ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนในด้านความรู้ในการวิจัยในชั้นเรียน ครูโดยทั่วไปยังไม่ได้คิดว่าตนเองเป็นผู้ผลิตความรู้ แต่คิดว่าตนเองเป็นผู้ใช้ความรู้ที่ผู้อื่นค้นพบไปปฏิบัติในห้องเรียน ทำให้ครูไม่ค่อยใช้วิธีการวิจัยเพื่อค้นหาแนวทางการปฏิบัติงานที่เป็นระบบด้วยและที่ผ่านมาครูยังไม่ได้ได้รับการส่งเสริมให้มีการวิจัยในชั้นเรียนมากนัก การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในรูปแบบการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับครูผู้สอนในการพัฒนาการเรียนรู้วิถีชีวิตหรือนวัตกรรมในการทำงานของครู

จากความสำคัญและสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยได้เห็นถึงความสำคัญของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในการสนับสนุนและส่งเสริมให้มีการวิจัยในชั้นเรียนอย่างแท้จริง อันมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตรงตามวัตถุประสงค์ของการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาดังที่กล่าวมา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนตามการรับรู้ของครู ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะความเป็นผู้นำทางด้านวิชาการในการส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อจะได้นำข้อมูลใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอันนำไปสู่การพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1
2. เพื่อศึกษาการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

4. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการวิจัยในชั้นเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

1. การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยใช้กรอบแนวคิดภาวะผู้นำทางวิชาการ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการกำหนดพันธกิจ ด้านการจัดการหลักสูตรและการสอน ด้านการนิเทศการสอน ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนและด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้การสอน

2. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนและด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ที่อยู่ในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 2,882 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan (1970) เพื่อสุ่มกลุ่มตัวอย่างได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 340 คน

3. ผู้ให้ข้อมูลคือ ครูในสถานศึกษา จำนวน 340 คน ปีการศึกษา 2567 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

ขอบเขตด้านพื้นที่ ได้แก่ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

ขอบเขตด้านเวลา ได้แก่ ระหว่างเดือนพฤษภาคม – พฤศจิกายน พ.ศ. 2567

ทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของผู้นำ

บทบาทจะมีองค์ประกอบเกี่ยวข้องกับงานและคน ในการแสดงให้เห็นถึงความสามารถของผู้นำที่ประสบความสำเร็จ ซึ่งการแสดงออกนี้เป็นความเกี่ยวพันกันระหว่างความคิดของผู้นำเองกับความคาดหวังของผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการใช้อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ จึงมีผู้กล่าวถึงบทบาทของผู้นำไว้ดังนี้

นักบริหารที่มีภาวะผู้นำ คือ ผู้ที่สามารถชักจูงใจให้บุคคลต่าง ๆ ร่วมมือกันทำงานอย่างเต็มใจให้บรรลุตามความต้องการของผู้นำนั่นเอง ซึ่งนักบริหารจะมีหน้าที่หลักอยู่ 3 ประการ ได้แก่ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านข่าวสารและการตัดสินใจ (Chamnan, 2011)

นักบริหารที่มีภาวะผู้นำมีบทบาทในด้านของการบริหาร การเป็นผู้คิดวิเคราะห์ ผู้ตัดสินใจ ผู้สื่อสารผู้ประเมินผู้อำนวยการความสละสลวย บทบาทผู้จัดการความเสี่ยง ในด้านผู้นำความรู้ เช่น การเป็นผู้ให้คำแนะนำ ผู้กระตุ้น เป็นพี่เลี้ยง ผู้ให้คำปรึกษา ผู้สอน ด้านการประสานงานเป็นคนกลาง ด้านการเปลี่ยนแปลง เช่น การเป็นผู้ที่มองไกล ผู้คาดการณ์ ผู้มีอิทธิพลผู้แก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ผู้เปลี่ยนแปลงและบทบาทนักพูด (Marquis & Huston, 2006)

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า บทบาทหน้าที่ของผู้นำ คือ ข้อปฏิบัติที่ผู้นำพึงปฏิบัติให้สอดคล้องกับงานและหน้าที่ และเป็นที่ยอมรับของสังคม เมื่อปฏิบัติด้วยความรู้ ความสามารถ และความดีแล้วจะนำพาองค์กรให้ไปสู่ความสำเร็จ ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้และเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อองค์กร

ภาวะผู้นำทางวิชาการ

การแสดงพฤติกรรมหน้าที่อย่างสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถโน้มน้าว จูงใจหรือชักนำ ให้บุคลากรในสถานศึกษาตระหนักในจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาตระหนักเกิดการรวมพลังประสานสัมพันธ์กัน เพื่อพัฒนาวิชาชีพและงานวิชาการ ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนและคุณภาพของผู้เรียนอันเป็นกิจหลักของสถานศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ (Kotbanthao, 2008)

การใช้ศิลปะและความสามารถของบุคคลหนึ่งที่ จูงใจและมีอิทธิพลต่อบุคคลอื่น ผู้รายงานหรือ ผู้บังคับบัญชาในสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานหรือกิจกรรมโดยใช้กระบวนการสื่อสารหรือการ ติดต่อกันและกันกับผู้ร่วมงาน จนสามารถดำเนินการบรรลุความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด (Wonganutararoj, 2010)

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง คุณลักษณะหรือพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษา ในการนำความรู้ ทักษะ ตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ มาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินงานวิชาการ สามารถใช้กลยุทธ์ ทั้งการเป็นผู้นำการบริหารและนำกลุ่มให้กระทำกิจกรรมทางด้านวิชาการให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ อันจะส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนและสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนในที่สุด โดยร่วมมือ กับคณะครูและผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอนส่งผลให้ผู้เรียนบรรลุผลสำเร็จในการเรียนรู้

ความหมายและความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัยเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อมวลมนุษย์ ผลของการวิจัยในสาขาต่าง ๆ ช่วยให้โลกเจริญ บุคคลที่ให้ความรู้กับผู้เรียนเป็นบทบาทหน้าที่ของครู ซึ่งอดีตที่ผ่านมาครูไม่เน้นการทำวิจัย ครูจึงมีความถนัด ในการสอนมากกว่าการทำวิจัย ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 30 กำหนดให้สถานศึกษามีหน้าที่สนับสนุนและส่งเสริมให้ครูทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้นั้น ขณะเดียวกันการปฏิรูปการศึกษาให้ความสำคัญต่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการวิจัยเป็น แนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติงานของครูด้วยตนเอง

การวิจัยในชั้นเรียนมีความสำคัญในฐานะเป็นเครื่องมือพัฒนาผู้เรียนให้เรียนรู้ได้ดี มีคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ ช่วยพัฒนาตนไปสู่ความเป็นมืออาชีพที่มีส่วนร่วมสร้างมาตรฐานการศึกษาให้สูงขึ้นและเป็นที่ยอมรับ ของสังคม นอกจากนั้นยังมีความสำคัญในฐานะที่เป็นการพัฒนาทางเลือกในการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสมด้วย ผู้สอนเอง (Nookaew, 2012)

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นการช่วยให้ครูผู้สอน พัฒนาวิธีการเรียนรู้ ช่วยผู้เรียนให้เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและวงวิชาการมีข้อมูลความรู้ นวัตกรรมการเรียนรู้ ที่เป็นจริงอันเป็นประโยชน์ต่อผู้สอน

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน

นโยบายการให้โรงเรียนมีการดำเนินการวิจัยภายในบุคลากรจำต้องให้ความสนใจ และพัฒนาศักยภาพ ของตนเองให้มีความรู้ ความเข้าใจและความสามารถในการวิจัย เพื่อจะทำให้นโยบายประสบความสำเร็จและนำไปสู่

ภารกิจของโรงเรียนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นผู้นำที่มีความสำคัญต่อโรงเรียนอย่างยิ่ง ย่อมจะต้องมีบทบาทเกี่ยวกับการวิจัยในโรงเรียน (Runchaoen, 2010)

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการวิจัยในชั้นเรียน มีการกำหนดนโยบายสนับสนุนการทำวิจัย ด้านอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกและให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริมบรรยากาศให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สังเคราะห์ผลการวิจัย จัดกิจกรรมเผยแพร่ผลงานวิจัยทั้งในและนอกโรงเรียนและยกย่องให้กำลังใจ (Wongwanich, 2011)

สรุปได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่ต้อง กระตุ้นให้ครูตระหนักถึงความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียนตลอดจนสนับสนุนงบประมาณวัสดุอุปกรณ์ เอกสาร ตำราเพื่อเป็นแหล่งศึกษาค้นคว้า ทั้งนี้ก็เพื่อ เป็นการอำนวยความสะดวกแก่ครูผู้ทำการวิจัย ทำให้ได้ผลงานวิจัยที่มี ประสิทธิภาพเพื่อที่จะได้นำผลการวิจัยที่ได้ไปปรับปรุง แก้ไขปัญหา และพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้มี ประสิทธิภาพบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

การรับรู้ (Perception)

การรับรู้ (Perception) หมายถึง กระบวนการจัดการหรือตีความหมาย ของสิ่งที่บุคคลนั้นได้สัมผัสจาก ประสบการณ์ของตนเอง โดยการตีความจะอาศัยประสบการณ์ การเรียนรู้ ทักษะคิดและค่านิยมของตนและเมื่อรับรู้ เรื่องนั้นในลักษณะใด ก็จะมีพฤติกรรมที่แสดงออกไปในลักษณะนั้นด้วย

การที่มนุษย์นำข้อมูลที่ได้จากความรู้สึกสัมผัส ซึ่งเป็นข้อมูลดิบจากประสาทสัมผัสทั้ง 5 อันประกอบด้วยตา หู จมูก ลิ้น และกายสัมผัส มาจำแนก แยกแยะ คัดเลือก วิเคราะห์ด้วยกระบวนการทำงานของสมองแล้วแปลสิ่งที่ได้ ออกเป็นสิ่งที่หนึ่งสิ่งใดที่มีความหมายเพื่อนำไปใช้ในการเรียนรู้ต่อไป (Thaveesin, 2002)

กระบวนการที่ปัจเจกบุคคลเลือกจัดระเบียบและตีความสิ่งเร้าให้เกิดเป็นภาพของสิ่งต่างๆ ในโลก อย่างมีความหมายสอดคล้องกัน (Schiffman & Kanuk, 2004)

สรุปได้ว่า การรับรู้เป็นกระบวนการจิตวิทยาพื้นฐานของปัจเจกชนที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ ความคิดและ ประสบการณ์ทางความคิดผ่านกระบวนการคัดเลือก การจัดระเบียบ และการตีความ ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับจาก ประสาทสัมผัส และส่งความรู้สึกผ่านไปยังสมองเพื่อตีความหมาย ส่งผลต่อพฤติกรรมบุคคลอันจะนำไปสู่การ ตอบสนองต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีกลุ่มตัวอย่างการวิจัย คือครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ใช้แบบสอบถามเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดย แบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบตัวเลือกที่กำหนดคำตอบไว้เกี่ยวกับ สถานภาพส่วนตัวของ ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระยะเวลาการปฏิบัติงาน ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ชนิด 5 ระดับ เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู และตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ชนิด 5 ระดับ เกี่ยวกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .943

สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ 1) หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence: IOC) 2) หาค่าความเชื่อมั่นของ แบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

สถิติพื้นฐาน ได้แก่ 1) ร้อยละ (Percentage) 2) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ 3) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ 1) การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson 's Correlation Coefficient) 2) การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ขอหนังสือจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สถาบันราชภัฏฯ ถึงผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 1 เพื่อติดต่อประสานงานขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. นำหนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม ถึงผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง คือ ครูในสถานศึกษา จำนวน 340 คน โดยส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง และขอรับแบบสอบถามคืน ได้แบบสอบถามคืนมา จำนวน 340 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100
3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วดำเนินการลงรหัส (Coding) เพื่อเตรียมสำหรับวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลโดยนำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนน และบันทึกข้อมูลลงเครื่องคอมพิวเตอร์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วนคือ การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม และการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบคำถามการวิจัย ซึ่งมีวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและวิธีการทางสถิติ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น ซึ่งเป็นการวิเคราะห์เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบในส่วนนี้ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยาย (Descriptive statistics) ได้แก่ ร้อยละ เพื่ออธิบายลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง
2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบคำถามวิจัยตามวัตถุประสงค์
 - 2.1 วิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
 - 2.2 วิเคราะห์ข้อมูลการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
 - 2.3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้นำกับการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product-moment correlation coefficient)
 - 2.4 การวิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise multiple regression analysis)

ผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาศรีนครินทร์ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน รองลงมาคือ ด้านการจัดการหลักสูตรและการสอน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้การสอน

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู โดยรวมและรายด้าน
Table 1 Mean and Standard deviation of Instructional Leadership of School Administrators as perceived by Teachers overall and each side

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา (Instructional Leadership of School Administrators)	ระดับการรับรู้ (Perception level)		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการกำหนดพันธกิจ (Regarding the establishment of the mission)	4.49	0.39	มาก (high level)
2. ด้านการจัดการหลักสูตรและการสอน (In terms of curriculum and teaching management)	4.51	0.40	มากที่สุด (highest level)
3. ด้านการนิเทศการสอน (Regarding instructional supervision)	4.49	0.36	มาก (high level)
4. ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน (In terms of monitoring student progress)	4.52	0.37	มากที่สุด (highest level)
5. ด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้การสอน (In terms of promoting a conducive learning environment)	4.43	0.44	มาก (high level)
รวม	4.49	0.31	มาก (high level)

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.49$, S.D.=0.31) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน ($\bar{X}=4.52$, S.D.=0.37) รองลงมาคือ การจัดการหลักสูตรและการสอน ($\bar{X}=4.51$, S.D.=0.40) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้การสอน ($\bar{X}=4.43$, S.D.=0.44) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พบว่ามีการกระจายของข้อมูลอยู่ระหว่าง 0.36 – 0.44 แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีการรับรู้สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

2. การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน รองลงมาคือ ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการมีความรับผิดชอบต่องานวิจัยในชั้นเรียน

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูโดยรวมและรายด้าน

Table 2 Mean and Standard deviation of Promoting Classroom Research by School Administrators as Perceived by Teachers overall and each side

การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน (Promoting Classroom Research)	ระดับการรับรู้ (Perception level)		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน (In terms of promoting the success of classroom research)	4.39	0.43	มาก (high level)
2. ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน (Regarding the responsibility towards teachers conducting research in the classroom)	4.39	0.41	มาก (high level)
3. ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน (Regarding the recognition and respect for teachers conducting research in the classroom)	4.43	0.44	มาก (high level)
4. ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน (Regarding the promotion of career advancement for teachers conducting classroom research)	4.49	0.39	มาก (high level)
รวม	4.42	0.34	มาก (high level)

จากตารางที่ 2 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$, S.D.= 0.34) การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X} = 4.49$, S.D.= 0.39) รองลงมา คือ การให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X} = 4.43$, S.D.= 0.44) การส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X} = 4.39$, S.D.= 0.43) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X} = 4.39$, S.D.= 0.41) ตามลำดับเมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พบว่ามีการกระจายของข้อมูลอยู่ระหว่าง 0.39 – 0.44 แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีการรับรู้สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

3. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนตามการรับรู้ของครูมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเป็นความสัมพันธ์ทางบวกในระดับค่อนข้างสูง ($r_x = 0.747^{**}$) ในลักษณะคล้ายคลึงตามกัน

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 1 โดยรวมและรายด้าน

Table 3 The correlation coefficient between the Instructional Leadership of School Administrators and the Promotion of Classroom Research as Teachers Perception overall and each side

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา (X) (Instructional Leadership of School Administrators)	การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน (Y) (Promoting Classroom Research)	
	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แบบเพียร์สัน (Pearson correlation coefficient)	ระดับความสัมพันธ์ (Level of relationship)
1. ด้านการกำหนดพันธกิจ (Regarding the establishment of the mission) (X ₁)	.593**	ปานกลาง (moderate level)
2. ด้านการจัดการหลักสูตรและการสอน (In terms of curriculum and teaching management) (X ₂)	.581**	ปานกลาง (moderate level)
3. ด้านการนิเทศการสอน (Regarding instructional supervision) (X ₃)	.602**	ค่อนข้างสูง (quite level)
4. ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน (In terms of monitoring student progress) (X ₄)	.639**	ค่อนข้างสูง (quite level)
5. ด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ (In terms of promoting a conducive learning environment) (X ₅)	.531**	ปานกลาง (moderate level)
รวม (Y _{tot})	.747**	ค่อนข้างสูง (quite level)

จากตารางที่ 3 เมื่อพิจารณาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษารายด้าน (X₁ – X₅) กับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน (Y_{tot}) โดยภาพรวม พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเป็นความสัมพันธ์ทางบวกในระดับค่อนข้างสูง ($r_{xy} = 0.747^{**}$) ในลักษณะคล้ายคลึงกัน มีความสัมพันธ์กันโดยเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ รายด้านจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน ($r_{xy} = 0.639^{**}$) ด้านการนิเทศการสอน ($r_{xy} = 0.602^{**}$) ด้านการกำหนดพันธกิจ ($r_{xy} = 0.593^{**}$) ด้านการจัดการหลักสูตรและการสอน ($r_{xy} = 0.581^{**}$) และด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ ($r_{xy} = 0.531^{**}$)

4. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ได้แก่ ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน ด้านการนิเทศการสอน ด้านการกำหนดพันธกิจ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ และการจัดการหลักสูตรและการสอน

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน

Table 4 The results of analysis of the Instructional Leadership of School Administrators that affect the Promotion of classroom research

ตัวแปรพยากรณ์	B	β	t	Sig.
1. ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน (In terms of monitoring student progress) (X_4)	0.219	0.240	4.539	0.00
2. ด้านการนิเทศการสอน (Regarding instructional supervision) (X_3)	0.112	0.119	2.132	0.03
3. ด้านการกำหนดพันธกิจ (Regarding the establishment of the mission) (X_1)	0.209	0.240	4.911	0.00
4. ด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ (In terms of promoting a conducive learning environment) (X_5)	0.185	0.240	5.277	0.00
5. ด้านการจัดการหลักสูตรและการสอน (In terms of curriculum and teaching management) (X_2)	0.104	0.121	2.193	0.03
R= .751 , R^2 = .565 , $AdjR^2$ =0.558 , constant=3.906, Std.E.= ± 0.227				

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนตามการรับรู้ของครู พบว่า ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน (X_4) เป็นตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุด รองลงมา คือ ด้านการนิเทศการสอน (X_3) ด้านการกำหนดพันธกิจ (X_1) ด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ (X_5) และด้านการจัดการหลักสูตรและการสอน (X_2) ตามลำดับ โดยตัวแปรพยากรณ์ดังกล่าวสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ได้ร้อยละ 55.80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ ± 0.227

อภิปรายผล

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน รองลงมา ด้านการจัดการหลักสูตรและการสอน และน้อยที่สุด คือ การส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา มีการสร้างและส่งเสริมเครื่องมือในการวัดและประเมินผลนักเรียนที่หลากหลาย ส่งเสริมให้ครูนำแบบรายงานพัฒนาการคุณลักษณะอันพึงประสงค์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมาใช้ในการแก้ปัญหา ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนแก้ปัญหาและส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยการวิจัยในชั้นเรียน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Khankaew (2016) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ผลการวิจัยพบว่า 1) ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก 2) การส่งเสริมการทำงานวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับ Borthai (2020) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 พบว่า 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ตามความคิดเห็นของครูโดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) การส่งเสริมการวิจัยในชั้น

เรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ตามความคิดเห็นของครู อยู่ในระดับมาก Visetchan et al. (2023) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก เมื่อ พิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ ด้านการ นิเทศติดตามการเรียนการสอน ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาวิชาชีพครูและ บุคลากรด้านวิชาการ และด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมาย

2. การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน รองลงมา คือ การให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน และน้อยที่สุด คือ การมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัย ในชั้นเรียน เนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญในเรื่องของการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งการวิจัย ในชั้นเรียนเกิดจากครูผู้สอนมีวัตถุประสงค์ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ให้เกิดผลดีที่สุด และยัง สอดคล้องกับ งานวิจัยของ Kanamat (2017) ที่ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูระดับ ประถมศึกษาเขตอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า 1) บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนระดับประถมศึกษาเขต อำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับ มาก สอดคล้องกับ Laoprasert (2007) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนด้านการส่งเสริมการวิจัย ในชั้นเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี พบว่า การส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่ง หน้าที่การงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Sawatphanit (2009) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษายบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1 – 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการส่งเสริม การทำวิจัย ในชั้นเรียน โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ตามการรับรู้ของครู พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาความรู้ ความสามารถทางด้านวิชาการในการปฏิบัติงานอย่างมี ประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นความสำคัญของการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน มีการดำเนินงาน ส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยตามลำดับขั้นตอน ดังนั้น ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการส่งเสริม การวิจัยในชั้นเรียนมีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ Phannak and Sanansiang (2017) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้นำกับการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้น เรียน ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 2 พบว่า คุณลักษณะผู้นำกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตาม ความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 มีความสัมพันธ์กัน ทางบวกในระดับค่อนข้างต่ำ ($r=.378$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยตัวแปรทั้งสองมีความผันแปรร่วมกัน ประมาณ ร้อยละ 14 สอดคล้องกับงานวิจัยของ Isarapinyo et al. (2019) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อ ผลสำเร็จของการทำวิจัยในชั้นเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสกลนคร พบว่า ปัจจัยการบริหารกับผลสำเร็จของการทำวิจัยในชั้นเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสกลนคร โดยรวม ($r=0.742$) มีความสัมพันธ์กันทางบวกระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านที่นำมาวิเคราะห์มีจำนวน 5 ด้าน โดยทั้ง 5 ด้านนั้น สามารถพยากรณ์การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาได้ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ดีที่สุดคือ ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน รองลงมา ด้านการนิเทศการสอน ด้านกำหนดพันธกิจ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้และการสอน และด้านการจัดการหลักสูตรและการสอน ซึ่งตัวแปรทั้งหมดนี้สามารถร่วมกันพยากรณ์การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน เป็นปัจจัยที่สำคัญอันดับแรก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการตรวจสอบคุณภาพของนักเรียน โดยพิจารณาจากผลการประเมินแบบรายงานพัฒนาการและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน เพื่อนำผลที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไขและส่งเสริมเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพที่ดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Sriproseart (2017) ได้กล่าวถึงการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน คือพฤติกรรมที่ผู้บริหารดำเนินการตรวจสอบคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน โดยพิจารณาผลทดสอบและพิจารณาแบบรายงานพัฒนาการ คุณลักษณะนักเรียน เพื่อนำไปใช้กำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา การพัฒนากลยุทธ์เพื่อปรับปรุงผลการเรียนการสอนผู้บริหารสถานศึกษามีความชัดเจน และตอบสนองความคาดหวังของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ Isarapinyo et al. (2019) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อผลสำเร็จของการทำวิจัยในชั้นเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสกลนคร พบว่า มีจำนวน 3 ปัจจัย ที่สามารถพยากรณ์ผลสำเร็จของการทำวิจัยในชั้นเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ดีที่สุดคือ การส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ และด้านบุคลากรและการพัฒนาบุคลากร

สรุปผล

ผลการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 สรุปผลได้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน รองลงมา คือ การจัดการหลักสูตรและการสอนและน้อยที่สุด คือ การส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้และการสอน

2. การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน รองลงมา คือ การให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน และน้อยที่สุด คือ การมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ตามการรับรู้ของครู พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($r = 0.747$)

4.ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านที่นำมาวิเคราะห์มีจำนวน 5 ด้าน โดยทั้ง 5 ด้านนั้น สามารถพยากรณ์การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 1 ได้ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ดีที่สุด คือ ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน (X_4) รองลงมาคือด้านการนิเทศการสอน (X_3) ด้านการกำหนดพันธกิจ (X_1) ด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้การสอน (X_5) และด้านการจัดการหลักสูตรและการสอน (X_2) ซึ่งตัวแปรทั้งหมดนี้สามารถร่วมกันพยากรณ์การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ได้ร้อยละ 55.80

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากผลการวิจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ตามการรับรู้ของครู มีข้อเสนอแนะเพื่อใช้เป็นแนวทางดังนี้

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้นควรส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้เพิ่มศักยภาพในการบริหารสถานศึกษาโดยเฉพาะทางด้านวิชาการให้ได้ในระดับที่สูงขึ้นไป ในด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางการเรียนการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดหาทรัพยากรให้กับครูหรือนักเรียนเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน ให้ขวัญกำลังใจครูและนักเรียนด้วยวิธีที่หลากหลายจะช่วยส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนและประสิทธิผลที่เท่าเทียมกัน

2. การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารสถานศึกษาได้เห็นความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียนว่ามีผลต่อการพัฒนานักเรียน ซึ่งจะทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามศักยภาพ ผู้บริหารจึงควรสนับสนุน ส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนให้อยู่ในระดับที่สูงขึ้นไป ในด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนโดยการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษาทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนตามการรับรู้ของครู มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวก ระดับค่อนข้างสูง ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยเฉพาะในด้านการกำหนดพันธกิจ การจัดการหลักสูตรและการสอน การติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียน การนิเทศการสอน ตลอดจนการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้การสอน ส่งเสริมให้ครูเกิดความสำเร็จในการทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งงานวิจัยในชั้นเรียนเป็นที่ยอมรับในส่วนหนึ่งว่า เป็นการแก้ปัญหาหรือพัฒนาสิ่งต่าง ๆ อย่างเป็นระบบที่วงวิชาชีพชั้นสูง หรือองค์กรต่าง ๆ ใช้ในการพัฒนาความก้าวหน้าของวิชาชีพหรือองค์กรของตน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

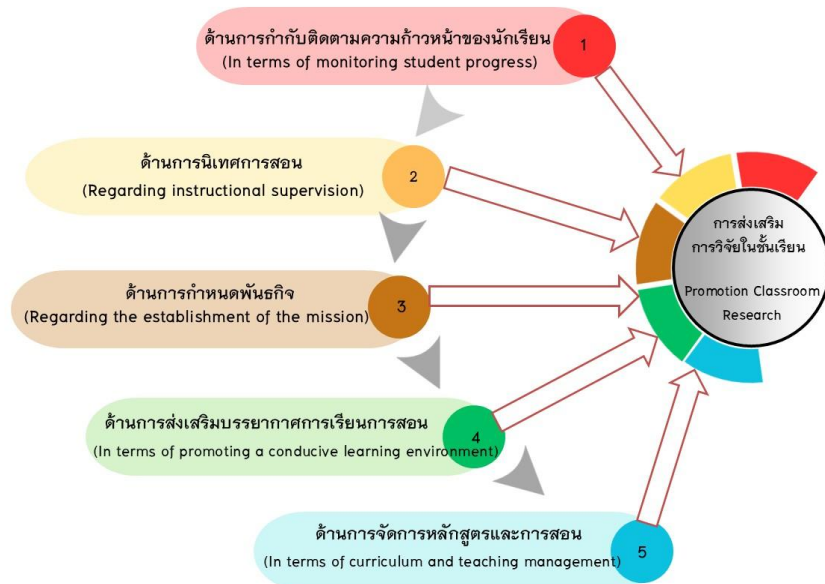
1. ควรศึกษาตัวแปรด้านการบริหารจัดการ ด้านการเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ ที่ส่งผลต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของครูในสถานศึกษา

2. ควรศึกษาปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการวิจัยในชั้นเรียน

3. ควรศึกษาสมรรถภาพในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา

องค์ความรู้ใหม่

ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

Figure 1 Instructional Leadership of School Administrators affecting Promotion Classroom Research as Perceived by Teachers under Surin Primary Education Service Area Office 1

จากภาพที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ตามการรับรู้ของครู มีจำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนเป็นตัวแปรพยากรณ์ ที่ดีที่สุด รองลงมา ด้านการนิเทศการสอน ด้านการกำหนดพันธกิจ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ และการจัดการหลักสูตรและการสอน

References

- Borthai, E. (2020). *The relationship between academic leadership and the promotion of classroom research by school administrators under the Buriram Primary Educational Service Area Office 1* (Research report). Buriram Rajabhat University.
- Chamnan, S. (2011). *Educational leadership: theory and practice*. P.S. Printing.

- Chanthapon, P. (2016). *Academic leadership of school administrators in Ongkharak district under the Nakhon Nayok primary educational service area office*[Master's thesis, Burapha University].
- Isarapinyo, J., Thammarat, P., & Poipila, R. (2019). Administrative factors affecting the success of classroom action research under the office of the basic education commission in Sakon Nakhon province, Sakon Nakhon province. *Journal of Education Administration and Leadership Sakon Nakhon Rajabhat University*, 7(28), 75–86.
<https://jeal.snru.ac.th/ArticleView?ArticleID=656>
- Kanamat, P. (2017). *Roles of administrators in promoting classroom research for teachers in elementary schools in Khao Kitchakut district, under the Chanthaburi primary educational service area office 2*[Master's thesis, Burapha University].
- Khankaew, S. (2016). *The relationship between academic leadership of school administrators and the promotion of classroom research in primary schools*[Master's thesis, Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal Patronage].
- Kotbanthao, S. (2008). *Principles and theories of educational administration*. Panyachon.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607–610.
<https://doi.org/10.1177/001316447003000308>
- Laoprasert, S. (2007). *The role of school administrators in promoting classroom research in primary schools, Bang Bua Thong district, Nonthaburi province*[Master's thesis, Chandrakasem Rajabhat University].
- Marquis, B.L., & Huston, C.J. (2006). *Leadership roles and management functions in nursing: theory and application* (5th ed.). Philadelphia.
- Nookaew, P. (2012). *Classroom research*[Master's thesis, Kanchanaburi Rajabhat University].
- Office of the National Education Commission. (1999). *National Education Act B.E. 2542*. Office of the National Education Commission.
- Phannak, S., & Sanansiang, A. (2017). A study of the relationship between leadership characteristics and the promotion of classroom research by school administrators as perceived by teachers under the Phra Nakhon Si Ayutthaya primary educational service area office 2. *ARU Research Journal*, 4(2), 57–64. <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/rdi-arj/article/view/144216>

- Runcharoen, T. (2010). *Professionalism in educational organization and administration in the educational reform era for the second reform and the third external evaluation* (6th ed.). Nawasarn.
- Sawatphanit, S. (2009). *A study of the role of administrators in promoting classroom research in basic education institutions, grades 1–2, under the Kanchanaburi educational service area office*[Master's thesis, Kanchanaburi Rajabhat University].
- Schiffman, L. G. & Kanuk, L. L. (2004). *Consumer behavior* (8th International ed.). Prentice Hall.
- Sripraseart, S. (2017). *Academic leadership of school administrators in opportunity expansion schools under education Bureau Pattaya city*[Master's thesis, Burapha University].
- Surin Primary Educational Service Area Office 1. (2023). *Annual action plan for fiscal year 2024*, Surin Primary Educational Service Area Office 1.
- Thaveesin, S. (2002). *Educational psychology*. Thai Seng Printing House.
- Visetchan, S., DOUNGCHATOM, S., & NARDKOSA, B. (2023). The instructional leadership of administrators affecting the effectiveness of academic affairs administration in schools under Sakon Nakhon primary educational service area office 2. *Journal of Education Administration and Leadership Sakon Nakhon Rajabhat University*, 11(4), 193–202.
<https://jeal.snru.ac.th/ArticleView?ArticleID=1314>
- Wonganutararoj, P. (2010). *Academic administration*. Bangkok Media Center.
- Wongwanich, S. (2011). *Classroom action research*. Chulalongkorn University.